

още всъки можеше да се съти, че тък съ селяни отъ Полша.

Старецът се казваше Лаврентий Топорка, а момичето — Марися. Тя бъ негова дъщеря. Тъ отиваха отъ Полша въ Америка. Въ отечеството работитъ имъ се бъха забъркали и отиваха злъ. Тъ се надъваха да намърятъ доходна работа въ Америка, да си спестятъ пари и послѣ да се завърнатъ въ своето село Липинци. Въ Америка постоянно отиватъ прѣселници да търсятъ щастие и добра печалба. Но тъй като въ Америка отива много народъ, то не всички иматъ щастието да намърятъ работа. Мнозина се връщатъ назадъ безъ всѣкаква печалба или пъкъ погинватъ тамъ отъ гладъ.

Едва прѣди нѣколко минути за првъ пътъ Лаврентий и Марися се рѣшиха да излѣзатъ на куввертата. Плахо гледаха тъ на другите пасажери, на матросите, на тржбата и на грозните вълни, които съ своята пънлива грива достигаха борта на паракода. Тъ нищо не говорѣха: не смѣха. Лаврентий се държеше съ едната си ржка за оградата, а съ другата държеше шапката си, отъ страхъ да я не отнесе вѣтърътъ, а Марися се бѣ притиснала до баща си и всѣки пътъ, когато паракодътъ се поклатъше силно, се притискаше до него и извикваше отъ страхъ.

За щастие, вълните намаляваха, вѣтърътъ утихваше, изъ облаците се подаде и слънцето. Когато видѣха слънцето, стана имъ по-леко; тъ си казаха: „Ами че то е сѫщо такова, каквото е и у насъ въ Липинци“. Всичко бѣше за тѣхъ ново и непознато, само слънцето имъ се стори старъ приятелъ.

Между туй, морето ставаше все по-спокойно и най-послѣ вѣтърътъ съвсѣмъ прѣстана да надува платната; отъ високото мостче се раздаде острото изсвирване на капитана и матросите се втурнаха да снематъ платната. Гледката на тия хора, които бъха се качили на високата мачта и изглеждаха като да съ увиснали въ въздуха, възбуди наново очудването на Топорка и Марися.

Платната бъха вече прибрани, но затова пъкъ витлото почна да дѣйствува съ такава сила, щото цѣлиятъ паракодъ треперѣше. Люлѣнието на паракода почти съвсѣмъ се прѣкрати. Море

рето изглеждаше въ далечината гладко и синьо. На куввертата излизаха все нови и нови пасажери. Лаврентий и Марися, за да не бѣркатъ никому, седнаха на вѣжето, навито и сложено на края на носа.

— Тате, дѣлго ли още ще пѫтуваме по вода, — попита Марися.

— А азъ отдѣ да знамъ. Когото и да попиташъ, никой не те разбира.

— Тате!

— Какво искашъ?

— Хубаво е тута, наистина, но въ Липинци е все по-хубаво.

— Е, стига си бѣбрала глупости!

Но веднага слѣдъ туй Лаврентий прибави като за себе си:

— Воля Божия!

Очите на момичето се напълниха съ сълзи, а послѣ тъ и двамата, и старецътъ и момата, почнаха да мислятъ за своето село Липинци. „Какво ли става сега тамъ, въ Липинци? Трѣбва да е падналъ вече първиятъ снѣгъ“ мислѣше си момичето и ясно виждаше Липинци: снѣгътъ скърца по пътя, прѣзъ тѣмните, оголени клони се межделѣе червената зора, роякъ врани съ високъ крѣськъ лети дружно отъ гората къмъ селото, изъ комините се подига къмъ небето сивиятъ димъ, а въ далечината — гората, цѣла покрита съ снѣгъ, стои обагрена отъ зората.

А гдѣ е сега тя самата? Кждѣ я води баща ѝ? Тамъ въ далечината, доколкото окото вижда, вода и вода, зелени бразди и вълни, покрити съ пѣна, а по безбрѣжното море само тоя паракодъ, като заблудена птица; небе надъ главата, долу пустиня, непрѣкъснатъ шумъ, като да е плачъ на вълните, а тамъ прѣдъ носа на паракода краятъ на свѣта.

Слънцето се спушташе бавно. На морската повърхностъ заблещѣ като златни люспи широка слънчева ивица и изчезна нѣгдѣ въ безкрайното пространство. Паракодътъ влѣзе въ тази огнена ивица, като да гонѣше скриващето се слънце. Димътъ, който излизаше изъ тржбата, изглеждаше червенъ, платната и влажните вѣжета изглеждаха розови; матросите запѣха пѣсень, а лжезарното слънчево кѣлбо все се уголѣмяваше и се спушташе сѣ по-низко. Скоро почна да се вижда надъ морето само половината му, послѣ само лжитѣ му, послѣ цѣлиятъ запалъ се зару-